

Verksamhetsberättelse 2025

Gotlands Idrottshistoriska Föreningsmedlemmar inbjudes härmed till årsmöte 7 mars 2026

Gotlands Idrottshistoriska Förening
Bildades 16 januari 2025

Verksamhetsberättelse 2025

Senaste årsmöte hölls den 25 mars 2019.
Där valdes bl.a. Ordf. Kjellåke (Kjellis) Nordström på ett år. Tills årsmötet 2020.
Ledamöter Inge Löfqvist och Leo Lövdahl på två år. Tills årsmötet 2021.
Gösta Svensson och Anitha Mattsson kvarstår tills årsmötet 2020.
Revisor Arvo Keinonen och valberedning Anders Nilsson och Bo Lindell.
Alla på ett år. Tills årsmötet 2020.

Medlemsavgiften beslöts till 100 kr.

Antal medlemmar 2025: 199. Guldklubbens medlemmar är även automatiskt med i Idrottshistoriska föreningen.

Utdrag av § 1 i stadgarna.
GIF skall enligt dessa stadgar verka för, att dokumentera, arkivera och forska inom den gotländska idrottsrörelsen och dess utveckling. Verka för, att idrottens historia kan visas upp i form av utställningar och föredrag samt att det på sikt tillskapas ett idrottsmuseum.

Vad har hänt sedan dess?
Här följer en kort redogörelse.

Årsmötet 2020 var planerat till den 30 mars men fick ställas in. Liksom åren därefter.
Corona-Pandemin och andra omständigheter har bidragit till uppehållet.
Regionens uppsägning av hyreskontraktet på ”Badvillan” till förmån för nya badhuset, gjorde det inte lättare. Vad gör vi nu med Museet och de populära Tisdagsträffarna?
Likaså det välbesökta sommarminglet.

Ett försök med tisdagsträffarna påbörjades av några medlemmar med en träff den 11 februari 2024 vid Bokcaféet innanför Österport och som sedan fortsatt.

Många kontakter mellan ”Kjellis” och regionen har under den här tiden förekommit.
Ingen ny plats hittades eller anvisades och ”Badvillan” måste nu utrymmas.
Ett förråd i ”Lagerkungen” fick bli en tillfällig lösning.

Slutet av augusti 2024 började den stora flyttningen. ”Kjellis” och Elsie hade då redan förberett och packat en hel del. Efter omkring tre veckors (till 20/9) intensivt arbete återstod endast montrarna att flyttas, till förråd intill Boule-hallen.

Några medlemmar har träffats under hösten för att hitta en framtida lösning och därmed slippa hyran för förrådet. Efter kontakt med RF-SISU Gotland erbjöds ett utrymme för museet mm där. Inriktningen är att här bygga uppmuseet. Fornsalen har lovat hjälpa till med idéer.

Efter nära 14 månader, 7 november 2025, flyttades museiprylarna med RF-SISU Gotlands hjälp till deras lokaler.

Parallellt med detta har även ett arbete med att få ett bokslut efter senaste årsmöte och förhoppningsvis en omstart 2026 och därmed återigen få en fungerande förening och ett idrottsmuseum.

Om vi skall lyckas med detta erfordras dock ett intresse och hjälp av våra medlemmar.

Idrottshistoriska föreningens arbetsgrupp:

Kjellåke Nordström Anders Nilsson

Björn Ahrling Leo Lövdahl

Förslag till dagordning vid Gotlands Idrottshistoriska Förenings årsmöte lördag 7 mars 2026 kl. 11.00 i GI:s lokaler, Visby

1. Mötets öppnande.
2. Fastställande av dagordning.
3. Fråga om mötets behöriga utlysande.
4. Val av ordförande för årsmötet.
5. Val av sekreterare för årsmötet.
6. Val av två protokolljusterare, tillika rösträknare.
7. Verksamhetsberättelse.
8. Förvaltningsberättelse.
9. Revisionsberättelse.
10. Fråga om ansvarsfrihet.
11. Val av styrelse.
    a) Ordförande på ett år.
    b) Två ledamöter på två år.
    c) Två ledamöter på ett år.
12. Val av revisor på ett år.
13. Val av revisorssuppleant på ett år.
14. Valberedning hänvisas till styrelsen.
15. Fastställande av årsavgift för 2026. Har två årsavgifter, ej erlagts, strykes medlemmen.
16. Val av ombud till riksorganisationen inom idrottsrörelsen.
17. Behandling av förslag till Gotl. Idrottshistoriskas verksamhetsplan.
18. Behandling av motioner som getts in i den ordning som anges i stadgarna.
19. Meddelande från styrelsen.
20. Fastställande av verksamhetsplan och budget för 2026, hänskjutes till nya styrelsen.
21. Övriga ärenden.
22. Årsmötet avslutas.

Referat från årsmötet 2018 Gotlands Idrottshistoriska Förening

Det 15:e årsmötet sedan start hölls i Gutavallens cafeteria den 26:e mars. Årsmötet inleddes med parentation över avlidna medlemmarna Tage Ekström, Ewert Gardinge, Nils-Erik Jacobsson, Inger Johansson, Kent Nilsson och Ivan Ahlgren. Ett ljus tändes och en tyst minut hölls för att hedra deras minne.

Ordföranden hälsade de drygt 30-talet medlemmarna välkomna och inledde årsmötesförhandlingarna. Till att leda kvällens årsmöte valdes Kjellåke Nordström och till sekreterare valdes Gösta Svensson. Två protokolljusterare tillika rösträknare blev Börje Karlsson och Lennart Ekengren.

De församlade gick igenom verksamhets- och förvaltningsberättelsen, vilka lades med godkännande till handlingarna. Revisorn Arvo Keinonen ansåg att styrelsen skulle få ansvarsfrihet, vilket även den närvarande församlingen godkände.

Valen fick följande utseende: Ordförande Kjellåke Nordström valdes på ett år, Gösta Svensson och Anitha Mattsson omvaldes på två år. Inge Lövkvist och Leo Lövdahl har båda ett år kvar på sin mandatperiod. Revisor blev inte helt oväntat Arvo Keinonen med Stig Östergren som suppleant. Valberedning består av Anders Nilsson sammankallande och Bo Lindell.

Årsavgiften förblev oförändrad för år 2019.

En diskussion kring frågan om framtida lokal- och förvaringsutrymmen uppstod. För dagen är det inte aktuellt med någon förändring, men frågan måste ständigt vara aktuell.

Efter kaffepausen berättade Gunnar Bäck om idrottspsykologi från den aktiva tiden som svensk bordtennisspelare och från den tid då han var huvudtränare för ett tyskt lag i den högsta bordtennisligan i Tyskland. Han har genomgått utbildning i Sverige i idrottspsykologi. Han pratade bland annat om de norska världsstjärnorna Grete Waitz och Ingrid Kristiansen i långdistanslöpning som tog hjälp av kända idrottspsykologer för att nå sina framgångar. Han nämnde även fotbollsspelaren Torbjörn Nilsson som exempel där idrottspsykologi haft stor betydelse i hans framgångar inom fotbollen. Ett mycket underhållande och intressant föredrag.

Ordförande informerade om verksamheten och vad som försiggår i ”Badvillan” de dagar Tisdagklubben inte håller sina veckovisa träffar där. Mycket avskanning av egna och föreningarnas material sker med hjälp av två personer genom AF:s försorg.

Den årliga traditionella ”Mingelfesten”, i år den 11 augusti, där medlemmarna i ”Idrottshistoriska” och Guldklubben, tillsammans med eventuella respektive träffas, äter och intar dryck. Vad man kan utläsa av stämningen, så blir det en fortsättning. Mycket prat och skratt och många mer eller mindre trovärdiga historier och anekdoter framförs.

Innan mötet avslutades tackades Elsie och Kjellåke Nordström med en välförtjänt applåd för ett fint föreningsarbete under det gångna året. Stort tack till Elsie och Kjellåke!

IDROTTSMUSEUM

Vem bestämmer vad som kallas för ett museum? Vi har en ganska stor samling av idrottsrelaterade föremål såsom pokaler, medaljer, plaketter, protokollsböcker mm.
Vi har under ett 15-tal år samlat på oss en hel del av sådant som har anknytning till den gotländska idrotten. Valda delar ur denna samling finns att beskåda i vårt lilla ”Museum”. Platsen är som många vet ”Badvillan”, bredvid Solbergabadet i Visby. Förutom att visa samlingarna träffas varje tisdag eftermiddag ett gäng mer eller mindre idrottstokiga personer som berättar vad de upplevt under sina idrottsliga karriärer. Alla blev inte världsmästare, men deras historier och anekdoter går inte av för hackor. Om tiden tillåter (vilken den oftast gör), så finns det utrymme till att lösa världsproblem och att utreda vem som är släkt med vem. Den samlade kunskapen och erfarenheten som våra ”berättare” besitter är oerhört värdefullt för kommande generationer. Vi försöker dokumentera så mycket vi orkar med, då i form av avscanning av tidningsklipp, protokollsböcker, gamla handlingar, foton mm.

Ute i bygderna och framförallt i de lokala föreningarna, har man under åren samlat i alla tider. Vi försöker få en samlad bild av hela Gotlands mycket omfattande verksamhet, både bakåt och framåt vad gäller idrotten på ön. Det är så sorgligt när man får höra, att man slängt gamla handlingar och prissamlingar på soptippen, ofta i samband med när någon avlidit. Vi tar hand om allt! Det finns alltid något guldkorn bland det som uppskattas som skräp.

Visst är det bra med digital hantering av handlingar, men man får inte glömma den känslan man får av att hålla en kanske 100 år gammal protokollsbok. Den minsta anteckning kan lösa många gåtor och bli en betydelsefull del i vårt ständiga pussel.

Hemsidan försöker vi ständigt hålla uppdaterad. Besök gärna vår hemsida så får ni en uppfattning om vad talar om www.gotlandsidrottshistoriska.se

En trevlig tillställning där många träffas och har roligt tillsammans.
Ett urval av bilder kommer här. Mera finns i Guldklubbens
Verksamhetsberättelse för 2018.

MEDLEMSKAP

Den 31 december 2018 hade föreningen 204 medlemmar
varav 13 föreningar/SDF.

Hur blir jag medlem?
Genom att sätta in pengar på föreningens bankgiro 5599-1111
Medlemsavgifter:
Enskild medlem 100: -
Förening/förbund 200: -
Företag, lägst 2000: -
För information ring Kjellåke Nordström, 0498-21 20 85 eller 073-627 59 27
kjellsie@hotmail.com eller www.gotlandsidrottshistoriska.se

Viktiga årtal i FGI:s verksamhet och i den gotländska idrotten…

1891
Internationella Gymnastikfesten i Stockholm.
1912
Uppvisningsspel i pärk vid Olympiska spelen Stockholm, stångstörtning var det uppvisning av gutar och skottar i respektive ”egen” störtning.
1961
FGI planerade utbyte med skottarna. Flera kontakter togs med The Scottish Tonrist Board, David P Webster. Inget utbyte kom dock till stånd.
1965
Landskapsleken i svensk TV. Erik Hedin Silte, och William (Willy) Anderson Skottland, störtade stång på Snäckgärdsbaden i Visby.
1967
Japansk TV var på Gutavallen i Visby och filmade en uppvisning i stångstörtning, varpa och herre pa stangg. Enligt GT 11/10 skulle programmet komma att ses av 40 miljoner tittare i programsviten ”Överraskningarnas värld”.
1968
Gösta Jakobsson Gerum och Erik Hedin Silte med Anders och Kerstin Dahlgren som ledare deltog i Höglandsspelen i Aberdeen 27 juni. Fem liter whisky var första pris i den skotska stångstörtningen, som vanns av en skotte. Till brittiska veckan i Stockholm var Erik Hedin inbjuden för uppvisning i stångstörtning. Senare på året var Erik Hedin Silte och Erik Norman Bunge inbjudna till Japan för att i japansk TV visa upp stångstörtning respektive varpa.
1969
Skottarna Jim Ferguson och Douglas Edmunds besökte Stångaspelen 12–13 juli. Första

VM-et i stångstörtning gutnisk stil hölls då. Gösta Jakobsson Gerum blev vår första världsmästare med störtlängden 8,32 meter.

1970
Gotland återgäldade skottarnas besök från förra året. Vi representerades av Anders Dahlgren och Erik Hedin. Världsrekordhållaren i diskus Jay Silvester och världstvåan i diskus Ricky Bruch besökte Stångaspelen. Jay Silvester störtade VM-stången 8,58 meter. Detta måste kallas Stångaspelsrekord och inte världsrekord eftersom världsrekord enligt beslut bara utlyses och noteras vid Stångaspelen varje udda år.
1971
Andra skottebesöket på Stångaspelen med fyra deltagare. Det var Jim Ferguson, Louis Mc Innes, Tom Barlow och David P Webster. Gösta Jakobsson segrade i VM-stångstörtning med 8,06 meter.
1972
Gotlänningarna Allan Larsson Lau, Knut Mattsson Hablingbo, Sune Nilsson Burs, Paul Thorén Lau och Ivan Jacobsson Stånga besökte Skottland.
1973
Skottarna besökte Stångaspelen med en trupp på 10 personer. Det var Charles Allan, Tom Barlow och David P Webster i kraftsportema stångstörtning, störta sten, kasta slägga och vikter samt brottning. Jane Swanston och Margaret Robb dansade. Ronnie Bishop spelade säckpipa och Kenneth Barlow dragspel. Sadie och Hazel Barlow samt Julie Graham var medföljande. Gösta Jakobsson Gerum segrade i VM-stångstörtningen för tredje gången med längden 8,04 meter.

1974
Inget internationellt utbyte.
1975
John Robertson, John Freebum och Tom Barlow deltog i Stångaspelen. John Robertson vann den skotska stångstörtningen. Man hade uppvisning i släggkastning och kasta ”skupe”. Tom Barlow var speaker vid uppvisningen. Sven Hubert, Trimer, satte världsrekord i stångstörtningen med 8,71 meter.
1976
En gotländsk trupp på 25 personer besökte Skottland. Ledare var Anders Dahlgren och K-G Runander, Visby, samt Erik ”Kauparn” Pettersson Lau. Riksspelman Svante Pettersson Lärbro och Bo Landberg Othem spelade. Arton dansare ur ”Kauparns” danslag hade uppvisningar i gutnisk folkdans. De senare var också skickliga pärkspelare och demonstrerade pärk samt visade olika gutniska skämtlekar. Paul Thorén Lau var ankare i stångstörtningen.
1977
Skottama Jim och Bob Ferguson samt Bob Davidson besökte Stångaspelen. Jim och Bob Ferguson hade som specialitet stångstörtning och Bob Davidson stoneputting och hamerthrowing. Tommy Nilsson, Trimer, satte nytt världsrekord i stång-störtning med längden 9,14 meter.
1978
Inget internationellt utbyte. Leif Sundman, Trimer, satte nytt stångaspelsrekord med 9.49 meter. Ingen har ännu år 2011 överträffat detta rekord.
1979–1980
Inget internationellt utbyte.
1989
Skottama Tom Barlow, David P Webster och Ian Murray besökte Stångaspelen. Utbytet var ett samarrangemang mellan DBW och FGI, vilka fyllde 175 respektive 65 år. Från

Stockholm uppträdde ”de oäkta skottama” Caledonian Pipe Band. De var inalles ett tjugotal personer under ledning av Mats Melin. Anders och Kerstin Dahlgren studerade ”pärk” i norra Frankrike, bl.a. i Maubeuge.

1990

En trupp på 33 gotlänningar besökte Mauheuge. De flesta pärkspelama hade hämtats ur 1989 års stångaspelsfinalister nämligen Lau III och Gothem II. Varpauppvisningen sköttes av Anders Nilsson och Berne Appelqvist, Hablingbo. Störtade stång gjorde Håkan Nilsson När och Alert Norrby Silte. Ledare var Anders Dahlgren, K-G Runander och Kerstin Dahlgren. Visby, samt Gillis Ekman, Stånga. Erik Hedin och Alert Norrby, Silte, var inbjudna till Östkarelen, Finland, för uppvisning och utbyte.

1991

Återbesök av fransmännen vid årets Stångaspel. Två lag från Frankrike uppvisningsspelade på asfalten vid väggaraget i Stånga. En isländsk trupp var och förevisade brottningsleken Glima.

1992

Spelen besöktes av 14 dansare och sångare från Viljandi i södra Estland.

1993

Inget internationellt utbyte.

1994

Anders och Kerstin Dahlgren, Mikael Nilsson och K-G Runander deltog i en internationell konferens. Congress Mundial de Pelota a Ma (= handen) i Valencia. Kongressens syfte var att studera och försöka samordna alla bollspel med handen. Enligt Mikael Nilsson avviker vår gotländska pärk mest från övriga europeiska spel.

1995

Spelen besöktes av en danstrupp från Tartu i Estland.

1996

Inget internationellt utbyte.

1997

Pieter Breuker och Klaas Regts från Friesland, Holland, besökte Stångaspelen. Pieter har ingående studerat och i fler böcker skrivit om europeiska bollspel med hand. I sin senaste bok berättar han om besöket på Gotland, Stångaspelen och gutnisk pärk. Baltiska atleterna Juri Tamm och Matti Randsepp studerade våra kraftsporter. Juri Tamm kom trea i stångstörtningens nybörjarklass.

1998

Tio estniska flickor från Ösel och Dagö hade uppvisningar i estniska folkdanser på Spelen.

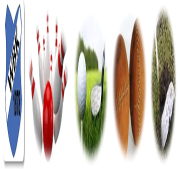
NÄR BILDADES FÖRENINGEN/KLUBBEN/GILLENA PÅ GOTLAND?

Några gamla idrottsföreningar och förbund (inte alla) finns förtecknade nedan.
(Uppgifter delvis hämtade från 1970 års kommunböcker)

Startår:

1878 Wisby Bollklubb (Den äldsta idrottsföreningen på Gotland)
1879 Ekeby Bollklubb (Gotlands näst äldsta)
1880 (Omkring) Hemse bollklubb Handboll, fotboll, ishockey, bandy, badminton, bordtennis
1880 Visby Allmänna Läroverks Gymnastikförening
1894 Lummelunda skyttegille
1894 Fole skyttegille
1894 Stånga skyttegille (ev .tidigare)
1894 Lärbro skyttegille
1894 Hemse skyttegille sammanslaget med Linde 1959
1894 Fole idrottsförening
1895 Hablingbo skytteförening
1896 Garda-Lau skyttegille
1901 Havdhem skyttegille
1901 Hässelby skyttegille
1901 Ardre skytteförening
1901 Bara skytteförening + Ekeby 1969
1902 Etelhems skytteförening
1903 Hangvar skytteförening
1903 Rone skyttegille
1905 Dalhems IF
1905 Kungliga Gotlands infanteriregementes Idrottsklubb, Visborgs slätt
1906 Alskogs skytteförening
1908 Gothem skyttegille

1908 Kungliga Gotlands artillerikårs Idrottsförening, Visby
1910 Ekeby skytteförening se Bara 1969, sportskyttesektionen kvar
1910-1936, 1940 Väskinde skyttegille
1910-talet Bäl varpaklubb
1911 Visby Idrottsförening from 1916 tidigare Fram
1913 Linde skyttegille sammanslaget med Hemse 1959
1914 Närs skytteförening
1915 Levide skyttegille
1916 Väskinde IF
1916 Visby TK
1917 Lye IF
1918 Stenkyrka IF
1919 Levide IF
1920 Bro Idrottsförening
1923 Stånga, ”Gotl. olympiad” Malmgard, ishockey, allm. idrott, varpa, tennis
1923 Hablingbo idrottsklubb
1922 Wisby Simsällskap
1926 Ljugarns IF
1927 När IF
1927 Slite varpklubb
1928 Lokrume skyttegille
1929 Gotlands Bara IF
1929 Väskinde allmänna idrottssällskap
1930 SGU**:s** Idrottsförening
1930 Silte pärk- o varpaklubb
1930 Slite Hamnskolas Idrottsförening
1930 Slite Kommunala Mellanskolas Idrottsförening

1930-talet Gotlands-Bro sportklubb
1931 Hejde Skolas Idrottsförening
1931 Hemse Skolidrottsförening

1931 Tingstäde tyngdlyftningsklubb
1931 Othems Kyrkskolas Idrottsförening
1931 Visby Cykelklubb
1931 Visby Flickskolas Idrottsförening
1932 Garda IK
1932 Alva IK
1932 Stånga skolidrottsförbund

1932 Visby Kvinnliga Idrottsförening
1933 Boge IF

1933 Bro JUF:s Idrottsklubb
1933 Kappelshamns Skolas Idrottsförening
1933 Närs Skolidrottsförening
1933 Staplebacke Skolas Idrottsklubb
1933 Visby Folkskolas Idrottsförening
1934 Bunge Skolidrottsförening
1934 Burs GoIF
1934 Gothems Brottarklubb

1934 Hamra Skolidrottsförening
1934 Klintehamns Idrottsklubbs Skolidrottssektion
1934 Näs Skolidrottsförening

1934 Stånga Skolidrottsförening
1934 Vänge Skolidrottsförening
1934 Öja Kyrkskolas Idrottsförening
1935 Levede Folkskolas Idrottsförening
1935 Lau Skolas Idrottsförening
1935 Träkumla Allmänna Idrottsklubb

1936 Fardhems IF
1936 Fardhems Skolidrottsförening
1936 Halls Skolidrottsförening

1936 Hogräns Idrottsförening
1937 Etelhems Skolidrottsförening
1937 Gothems gymnastik- och idrottsförening
1937 Grötlingbo Skolidrottsförening
1937 Havdhems Skolidrottsförening

1937 Rute Skolidrottsförening
1937 Sudersands Skolidrottsförening
1937 Träkumla Skolas Idrottsförening
1937 Vamlingbo Skolidrottsförening

1937 Väte Skolas Idrottsförening
1938 Fleringe Skolidrottsförening
1938 Fårö Västra Skolidrottsförening
1938 Grötlingbo Idrottsförening
1938 Halla Skolidrottsförening
1938 Hejdeby Skolidrottsförening

1938 Idrottsklubben Alanerna, Ala, Kräklingbo
1938 Ronehamns Folkskolas Idrottsförening
1938 Slite tennisklubb

1939 Hörsnes IF
1941 Lärbro skolidrottsförbund
1950 Lärbro IF
1950 (Omkring) Lärbro jaktvårdsklubb
1950-talet Hemse folkhögskolas gymnastikförening
1952 Dalhems skolidrottsförbund
1952 Tingstäde skolidrottsförbund
1952 Lummelunda bordtennisklubb
1954 Etelhems IF (fotboll) varpa, skidor
1956 Havdhems skolidrottsförbund
1957 Ljugarns skolidrottsförbund
1957 Hemse 1968 med Hemse Real skolidrottsförbund
1960-talet Etelhems sportskytteklubb
1961 Hemse tennis- o badmintonklubb
1961 Näs varpaklubb
1961 Gotlands Simförbund
1964 Levide-Gerum sportskytteklubb
1964 Idrottsföreningen Hansa (Havdhem)
1964 Idrottsklubben GRAIP, Slite + Othem, Hockey togs upp, friidrott, bordtennis, gymnastik.

1964 Orienteringsklubben Rauken (Slite)
1965 Burs skyttegille
1965 (Omkring) Lärbro sportskytteklubb
1966 Hangvars sportskytteklubb
1966 Rone sportskytteklubb
1969 Tingstäde sportskytteklubb
1970 Gotlands-Bro orienteringsklubb

